

Tartu linna 2022. a II lisaeelarve

TARTU LINNA 2022. a KOONDEELARVE

	2022. a esialgne eelarve	I lisaeelarve	II lisaeelarve	2022. a täpsustatud eelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD	181 302 597	5 056 561	7 573 784	193 932 942
Maksud	108 377 000	300 000	5 000 000	113 677 000
Kaupade ja teenuste müük	20 120 594	718 309	592 318	21 431 221
Saadavad toetused tegevuskuludeks	52 090 523	4 032 470	1 963 868	58 086 861
Muud tegevustulud	714 480	5 782	17 598	737 860
PÕHITEGEVUSE KULUD	167 858 089	14 005 320	6 057 350	187 920 759
Üldised valitsussektori teenused	15 187 151	1 056 084	164 653	16 407 888
Avalik kord	651 834	24 475	0	676 309
Majandus	16 124 969	3 789 913	1 121 762	21 036 644
Keskkonnakaitse	7 870 562	451 267	123 489	8 445 318
Elamu- ja kommunaalmajandus	3 532 319	628 891	109 538	4 270 748
Tervishoid	665 140	197 350	-35 000	827 490
Vaba aeg ja kultuur	13 305 592	1 078 428	148 847	14 532 867
Haridus	94 584 948	5 729 995	3 107 247	103 422 190
Sotsiaalne kaitse	15 935 574	1 048 917	1 316 814	18 301 305
Põhitegevuse TULEM	13 444 508	-8 948 759	1 516 434	6 012 183
Põhitegevuse tulemi suhe põhitegevuse tuludesse	7%	-177%	20%	3%
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	8 475 414	1 704 416	-406 978	9 772 852
Põhivara müük	2 210 000	0	0	2 210 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	6 264 414	1 704 416	-406 978	7 561 852
Finantstulud	1 000	0	0	1 000
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	34 189 893	11 302 948	1 109 456	46 602 297
Üldised valitsussektori teenused	1 656 839	308 893	262 351	2 228 083
Avalik kord	0	0	75 000	75 000
Majandus	11 343 830	3 775 118	-279 749	14 839 199
Keskkonnakaitse	1 175 000	179 302	0	1 354 302
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 832 384	2 056 059	150 000	5 038 443
Vaba aeg ja kultuur	1 897 840	2 101 479	406 054	4 405 373
Haridus	15 219 000	1 967 297	475 800	17 662 097
Sotsiaalne kaitse	65 000	914 800	20 000	999 800
Investeeringustegevuse TULEM	-25 714 479	-9 598 532	-1 516 434	-36 829 445
EELARVE TULEM (ülejääk (+), puudujääk (-))	-12 269 971	-18 547 291	0	-30 817 262
FINANTSEERIMISTEGEVUS	5 272 127	1 113 680	0	6 385 807
Laenukohustiste võtmine (+)	15 982 500	1 161 500	0	17 144 000
Laenukohustiste tasumine (-)	-10 710 373	-47 820	0	-10 758 193
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-6 997 844	-17 433 611	0	-24 431 455
EELARVE KOGUMAHT	212 758 355	25 356 088	7 166 806	245 281 249

Tartu linna 2022. a esialgne eelarve on **212 758 355** eurot ning I lisaeelarve **25 356 088** eurot. Linna II lisaeelarve mahuks on kavandatud **7 166 806** eurot.. Linna 2022. a täpsustatud eelarve kokku on **245 281 249** eurot.

Tartu linna 2022. aasta II lisaeelarve koostamise vajaduse on põhjistanud alljärgnevad asjaolud:

1. Selgunud on täiendavad riigieelarvest eraldatavad vahendid. Lisaeelarvega muudetakse linna sissetulekute ja saadavate eraldiste arvelt tehtavate väljaminekute mahtu.
2. Eelarveaasta jooksul on laekunud sihtotstarbelisi toetusi, mida esialgses eelarves pole kavandatud. Lisaeelarvega suurendatakse nimetatud toetuste võrra nii linna sissetulekuid kui ka toetuse andja määratud otstarbel toetuse arvelt tehtavaid väljaminekuid.
3. Kavandatakse eelmise aasta eelarves ettenähtud, kuid tegemata jäänud väljaminekute tegemine.
4. Energia- ja ehitusvaldkonna jätkuv hinnatõus on tekitanud vajaduse suunata lisavahendeid elektri, kütte- ja investeerimistegevuse kulude katmiseks.
5. Selgunud on vajadus teha eelarves väljaminekute majandusliku sisu lõikes ümberpaigutusi.
6. Selgunud on muud lisavajadused, mis toovad kaasa täiendavaid väljaminekuid.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFs) § 26 lg 1 kohaselt võib eelarvet eelarveaasta jooksul muuta lisaeelarvega. Sama paragrahv sätestab väljaminekud, mida võib teha enne lisaeelarve vastuvõtmist. Eelnevalt toodud lisaeelarve koostamise põhjuste loetelu kahes esimeses punktis nimetatud väljaminekuid on linnavalitsus juba teinud KOFs § 26 lg 4 p 4 alusel ning kolmandas punktis nimetatud väljaminekuid on tehtud KOFs § 26 lg 6¹ alusel. Kõiki selliseid väljaminekuid iseloomustab asjaolu, et need sisuliselt enam otsustamist ei vaja. Sihtotstarbeline (sh riigieelarveline) toetus laekub lepingute alusel ning linn saab vahendeid kasutada vaid rahastaja määratud otstarbel. Kuna sellised väljaminekud tehakse toetuse arvel, ei mõjuta need linnaeelarve tasakaalu. Eelmisel aastal kasutamata jäänud vahendite kasutusse võtmiseks ei ole lisaeelarve koostamine vajalik, kuna nende väljaminekute tegemiseks on volikogu eelmise aasta eelarvega juba loa andnud. Enne lisaeelarve vastuvõtmist on lubatud teha vaid sellised väljaminekuid, mis tulenevad: 1) investeringute elluviimiseks sõlmitud lepingust või välja kuulutatud riigihankest; 2) sõlmitud lepingu alusel põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest; või 3) sõlmitud lepingu alusel saadud sihtfinantseerimisest. Nimetatud KOFs norme täpsustab Tartu Linnavalikogu 11. juuni 2020. a määruse nr 96 "Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord" § 9¹.

Eelnevalt nimetatud väljaminekute tegemiseks on loa andnud linnavalitsus korraldustega, kui vahendite kasutuselevõtuuga kaasnes eelarve asutuste vahelise jaotuse muutus või kui lubati kasutusele võtta eelmisel aastal investeerimiseks ettenähtud, kuid kasutamata jäänud vahendeid. Sihtotstarbeliste toetuste kasutuselevõtt, millega ei kaasne asutuste vahelist eelarve ümbertõstmist, on vormistatud rahandusosakonna toimingutega. Eristuse aluseks on Tartu Linnavalikogu 11. juuni 2020. a määruse nr 96 "Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord" §-d 6 lg 1 ja § 11 lg 2. Linnavalitsus on korraldustega andnud loa 99 859 euro ulatuses väljaminekute tegemiseks (vt tabel nr. 1).

Tabel 1. Linnavalitsuse korraldused

Korralduse nr ja kuupäev	Summa	Korralduse pealkiri
19.07.2022 nr. 788	99 859,00	Muudatused Tartu linna 2022. a eelarves
Kokku	99 859,00	

Tartu Linnavolikogu 11.06.2020. a määruse nr 96 „Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord“ § 9¹ ning KOFS §-de 26 lg 6¹ ja § 27 lg 2 koostoime alusel on rahandusosakond teinud vajalikud toimingud võtmaks kasutusele eelarveaasta jooksul eraldatud sihtotstarbelised vahendid summas 393 483 eurot ja eelmisel aastal kasutamata jäänud jäägid 25 010 eurot.

Kokku on enne lisaeelarvet lubatud teha 518 352 euro ulatuses väljaminekuid, millest 369 412 eurot põhitegevuse kulud ning 148 940 eurot investeerimistegevuse kulud.

Arvestades KOFS § 5 lg 2 ning Tartu Linnavolikogu 11. juuni 2020. a määruse nr 96 „Tartu linna eelarve koostamine, täitmise ja finantsjuhtimise kord“ § 4 lg 1, koosneb lisaeelarve järgmistest osadest:

- 1) põhitegevuse tulud;
- 2) põhitegevuse kulud;
- 3) investeerimistegevuse tulud;
- 4) investeerimistegevuse kulud;
- 5) finantseerimistegevus;
- 6) likviidsete varade muutus.

Lisaeelarve kajastub viiel järgneval lisal:

- 1) koondeelarve;
- 2) tulubaas (tulubaas käesoleva seletuskirja tähenduses hõlmab kõiki kavandatavate väljaminekute katteallikaid);
- 3) põhitegevuse kulud;
- 4) investeerimistegevuse kulud;
- 5) finantseerimistegevus.

Likviidsete varade muutuse eelarveosa jaoks eraldi lisa esitatud pole, kuna selle kohta annab koondeelarve juba ammendava info.

SISSETULEKUD

II lisaeelarvesse on planeeritud sissetulekuid **7 166 806** eurot. Sellest 1 556 890 eurot moodustavad sihtotstarbelised toetused, millega samas mahus on lisaeelarves ka toetuste arvel tehtavad väljaminekud. Need toetused suurendavad põhitegevuse tulusid ja kulusid 1 936 868 eurot ning vähendavad investeerimistegevuse sissetulekuid ja väljaminekuid 406 978 eurot.

Põhitegevuse tulud

A. Maksutulud suurenevad **5 000 000** eurot.

1. II lisaeelarve koostamise ajaks on selgunud, et esialgsesse eelarvesse kavandatud füüsilise isiku tulumaksu tulu (105 miljonit eurot) laekumine on reaalsuses suurem. Linna tulubaas suureneb selle tulemusena 5 000 000 eurot.

B. Tulud kaupade ja teenuste müügist suurenevad **592 318** eurot.

1. Tulud haridusalasest tegevusest suurenevad 107 305 eurot:

- Alates 01.08.2022 korraldab haridusosakond hiljuti suletud OÜ Life Harmony erahoiu pinnal teenust Lasteaia Kivike munitsipaalhoiuna. Lisaeelarvesse kavandatakse Kivikese hoiu tulud, kohatasu 13 140 eurot ja toidupäevaraha 5200 eurot.
- Tartu Rakenduslik Kolledž kavandab lisaeelarvega täiendavaid tulusid 76 710 eurot kutseõppeasutuste tasuliste teenuste eest.
- Tartu Rakenduslik Kolledž planeerib lisaeelarvega tulusid 12 555 eurot projekti „Tarkvaraarendaja õppekava mooduli „IT valdkonna alusteadmised“ digitaalsed õppematerjalid“ raames.

2. Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest suurenevad 43 913 eurot:

- Tartu Mänguasjamuuseumi tulud pääsmete müügist, ruumide ja muuseumi kogude kasutamise eest suurenevad 43 913 eurot.

3. Tulud sotsiaalalalasest tegevusest suurenevad 230 000 eurot:

- Linna sotsiaal- ja tervishoiu osakond on Sotsiaalkindlustusametiga sõlminud lepingu rahvusvahelise kaitse saajate üürilepingute sõlmimisega seotud kulude hüvitamiseks. Eelarvesse kavandatakse tulusid 230 000 eurot.

4. Tulud üldvalitsemisest vähenevad 7700 eurot:

- Esimese lisaeelarvega kavandati rahandusosakonna eelarvesse raamatupidamisteenuse osutamisest täiendavaid tulusid 12 100 eurot. II lisaeelarve koostamise ajaks on selgunud, et teenuse osutamisest sellises mahus tulusid ei tule.

5. Tulud üürist ja rendist suurenevad 218 800 eurot:

- Haridusasutuste ruumide rentnike energiakandjate ja hooldustasude vahendamisest kavandatakse lisaeelarvega täiendavaid tulusid 218 800 eurot, millest 141 000 eurot haridusosakonna ning 77 800 eurot linnavarade osakonna eelarvesse.

C. Saadavad toetused suurenevad **1 963 868** eurot.

1. Toetused riigi tasandus- ja toetusfondist suurenevad 298 313 eurot:

- Vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele nr. 164, 03.06.2022 „Toetusfondist toimetulekutoetuse maksmiseks täiendavate vahendite jaotus 2022. aastal“ eraldatakse Tartu linnale täiendavalt 598 313 eurot.
- Lisaeelarvega tehakse korrigeeriv kanne toetusfondi tõhustatud ja eritoe tegevustuludes. Kuna kuludes kavandata 3 200 000 eurot kaetakse 2 900 000 mln euro ulatuses käesoleva aasta toetusfondi eraldisega ja 300 000 eurot võetakse kasutusele eelmisel aastal kasutamata jäänud toetust, siis vähendatakse saadava toetuse eelarvet selle 300 000 võrra, mille järel vastab eelarve tegelikule prognoositavale riigieelarve eraldisele.

2. Muud saadavad tegevustoetused suurenevad 383 301 eurot:

- Riigihalduse ministri määruse nr 31, 23.11.2021 „Energiahinna tõusu leevendusmeede vähemkindlustatud peredele“ vahendid suurenevad 155 750 eurot.
- Haridus- ja Teaduministeeriumi toetus Ukrainast pärit laste koolitamiskulude hüvitamiseks suureneb 99 859 eurot.
- Haridus- ja Teaduministeerium jagab täiendavat riigieelarvelist toetust eestikeelset õpet saavate õpilaste ja keelekümbelõpilaste eesti keele õpetamise toetuseks 60 635 eurot.
- Rahandusministeeriumi määrusele vastavalt hüvitati Tartu linnale Ukraina sõjapõgenikega seotud kulude katteks 45 557 eurot.
- Sotsiaal- ja tervishoiu osakonna eelarvesse kavandatakse Sotsiaalministeeriumi projekti „Vanemluskoolituse „Imelised aastad“ põhi- ja jätkuprogramm 2022“ vahendid 21 500 eurot.

3. Saadav sihtfinantseerimine tegevuskuludeks suureneb 1 282 254 eurot, sealhulgas:

- tehakse lisaeelarvega vahendite ümberpaigutus investeerimistegevuse tuludest põhitegevuse tuludesse projekti „KredEx lammutustoetuse kohalike omavalitsustele ja ettevõtetele“ raames 67 830 eurot;
- võetakse kasutusele 100 000 eurot Tähtvere Spordipargi arendamiseks eelmisel aastal kasutamata jäänud toetuse vahendeid Embach Ehitus OÜ-ga sõlmitud koostöölepingu raames;
- Põhjamaade Ministrite nõukogu avaliku halduse mobiilsusprogrammi raames võetakse kasutusele 10 830 eurot projekti „Linnavarade osakonna ja ruumiloome osakonna õppereis Arhusi ja Helsingborgi“.
- avatakse 83 629 eurot haridusosakonna lasteaedades ja üldhariduskoolides aasta jooksul selgunud projektide vahendeid, neist suurimad:
 - 26 171 eurot PRIA „Koolikava kaasnevate haridusmeetmete toetus“ lasteaedades;
 - 8000 eurot Haridus- ja Teaduministeeriumi metoodikakeskuse toetus lasteaias Kelluke;

- 6585 eurot SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse projekt „Tartu Annelinna Gümnaasiumi õpilaste rohetehnoloogia teadlikkuse suurendamine“;
 - 6382 eurot SA Archimedes projekt „Together we can“ Tartu Hansa Koolis;
 - 5760 eurot SA Archimedes projekt „Erasmus+ K1 Montessori pedagoogika ja varajane keeleõpe Klaba lasteaias“;
 - 5712 eurot SA Archimedes projekt „Students’ International Reserach Conference“ Jaan Poska Gümnaasiumis.
- võetakse Tartu Rakenduslikus Kolledžis kasutusele 927 661 eurot projektidega seotud toetusi, neist suurimad:
 - 171 908 eurot Haridus- ja Noorteameti projekt „Tartu KHK õpiränne 2021-2022“;
 - 125 000 eurot Haridus- ja Teadusministeeriumilt täiskasvanute täiendkoolituseks;
 - 111 000 eurot SA Innove projekt „PRÕM tegevuste elluviimine“;
 - 105 100 eurot Haridus- ja Noorteameti projekt „IT Akadeemia kutsehariduse pilootprogramm 2022“;
 - 60 498 eurot SA Archimedes projekt „Smart outreach by informing, inspiring and engaging adult learners“;
 - 60 017 eurot SA Archimedes projekt „Improving professional competencies through international mobility III“.
 - Sotsiaalkindlustusameti projekti „Puuetega inimeste eluaseme kohandamine III voor“ raames täpsustab sotsiaal- ja tervishoiuosakond tulusid 36 000 eurot;
 - 23 300 eurot võetakse kasutusele eelmiste perioodide kasutamata vahendeid Riigi Tugiteenuste keskuse projekti „Hajaasustuse programm 2021“ raames;
 - 25 679 eurot avatakse SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse projekti „Tartu linna strateegilise mürakaardi kaasajastamise“ projekti vahendeid;
 - Avatakse 5470 eurot sponsoritelt saadud vahendeid lasteaedades Sirel, Maarjamõisa ning Mõmmik;
 - 1710 eurot võetakse kasutusele lõppenud projekti „EmpInno Monitoring S3“ vahendeid;
 - 145 eurot Töötukassa tulud lasteaiale Naerumaa.

Investeeringustegevuse tulud

1. Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine väheneb **406 978** eurot.

- Lisaeelarve koostamise ajaks on selgunud, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi toetus 550 000 eurot Rahinge kergliiklusteede ehitamiseks makstakse otse objekti töövõtjale ning linna eelarves need tulud ega kulud ei kajastu.
- Kambja Vallavalitsusega sõlmitud lepingu alusel võetakse kasutusele 143 940 eurot 3 infoposti, 60 doki ja 39 ratta soetamiseks Ülenurme, Tõrvandisse ja Külitsele.
- Siseministeeriumi kohalike omavalitsuste kriisitoetus 66 912 eurot linna suurimasse (Ihaste tee 7) evakuaatsioonipunkti generaatori soetamiseks.

- -67 830 eurot kavandatakse ümberpaigutust, mainitud ka põhitegevuse tuludes, Kredex lammutustoetuse raames.

VÄLJAMINEKUD

Põhitegevuse kulud

Lisaeelarve põhitegevuskulude kogumaht on **6 057 350** eurot, millest **369 412** eurot on avatud seaduse (KOFs § 26) alusel enne lisaeelarve vastuvõtmist. Enne lisaeelarvet tehtud kulutused on aasta jooksul saadud sihtotstarbeliste toetuste arvel tehtavad väljaminekud ning eelmisel aastal kavandatud, kuid tegemata jäänud väljaminekud.

Põhitegevuskuludest **5 687 938** euro tegemiseks tuleb õigus lisaeelarvega.

Valdkondade lõikes lisaeelarvega tehtavad muudatused:

1. Üldised valitsussektori teenused 164 653 eurot, sh enne lisaeelarvet **16 136** eurot. Lisaeelarvega kavandatakse:

164 653 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

32 112 eurot	sotsiaal- ja tervishoiuosakonda 3 sotsiaaltöö spetsialisti ametikohta;
20 070 eurot	COVID kriisist ja Ukraina sõjast tingitud täiendavad töajõukulud;
18 000 eurot	linna rahaliste vahendite pangakontol hoidmise teenustasudeks;
15 000 eurot	SPOKU arenduskuludeks;
15 000 eurot	Tartu-Tampere linnaarengu konverentsi korraldamiskuludeks;
14 830 eurot	avaliku halduse mobiilsusprogrammi projekti kulud, sealhulgas 4000 eurot linna omafinantseering;
13 000 eurot	haldushoonete kommunaalkulude (soojus, elekter, vesi) hinnatõusuks;
8000 eurot	Vanemuise aastalõpuballi toetuseks;
7000 eurot	rahandusosakonna uue osakonnajuhi konkursi korraldamiseks;
7000 eurot	Tiigi 12 ruumide renoveerimiseks;
6690 eurot	Ekraani kino Ukraina kogumiskeskuse vabatahtlikega seotud kuludeks;
5306 eurot	Ukraina sõjapõgenikega seotud kuludeks Rahandusministeeriumi toetuse arvelt;
5000 eurot	esialgses eelarves vähendatud välislähetuste vahendite taastamine tavapärasele tasemele;
3200 eurot	Küütri 3 üürihinna korrigeerimine tarbijahinnaindeksiga;
2145 eurot	linnavarade osakonnale ajutiseks ametikohaks, perioodil november-detsember, uuele kinnisvarahaldusprogrammile üleminekuks;
-7700 eurot	rahandusosakonna omatuludes raamatupidamisteenuse osutamise vähenemisest tingitud töajõukulude vähendamine.

2. Majanduse valdkonnas 1 121 762 eurot, sh enne lisaeelarvet võeti kasutusele eelmisel aastal kasutamata jäänud vahendeid **1710** eurot. Lisaeelarvega kavandatakse:

1 080 600 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

500 000 eurot	gaasihinnast tingitud bussiliikluse kallinemise katteks;
441 000 eurot	rahandusosakonna eelarvesse energiahinna kallinemise puhvriks;
39 600 eurot	rattaringluse turvatestimiseks, eesmärgiks turvanõrkuste elimineerimine ja andmelekkete ennetamine;
27 000 eurot	haldushoonete jooksevremont;
25 000 eurot	äripindade jooksevremont;
20 000 eurot	tänavate markeerimise ühikhindade kasv 12,5%;
20 000 eurot	parkimiskorralduse teenustasude (mobiilse parkimise tugiteenuse tõus 14,9%, e-lubade vahendustasu 20%) hinnatõus parkimise tulu planeeritud kasvust;
6800 eurot	kulu mitteiluruumide hoolduskulude vahendamiseks;
1200 eurot	Rahinge valvekuludeks.

1710 eurot avatakse eelmiste perioodide kasutamata vahenditest lõppenud projekti „EmpInno Monitoring S3“ jäagist koolituskuludeks.

39 452 eurot ümberpaigutusteks, millest:

57 200 eurot	Kredex lammutustoetuse arvelt tehtavate kulude ümberpaigutus investeringutest põhitegevuskuludeks, objektid Hermanni 1a, Puiestee 114/Kasarmu 3, Peetri 78 varjend;
12 252 eurot	projekti „Tartu renoveerib“ omafinantseering;
- 30 000 eurot	Tartu 2024 Paviljoni arhitektuurivõistluse preemiad. Võistlust ei toimu ning vahendid paigutatakse ümber „Tartu renoveerib“ omafinantseeringuks ning Eesti Kunstiakadeemiaga sõlmitava lepingu Tartu 2024 kultuuripaviljoni eksiisprojekti koostamiseks.

3. Keskkonna kaitse valdkonnas 123 489 eurot, millest enne lisaelarvet on loa saanud **26 489** eurot. Lisaelarvega kavandatakse:

123 489 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

97 000 eurot	haljastuse hoolduse lepingu kallinemiseks. Krausberg Eesti OÜ esitas taotluse haljastuse hoolduse summade muutmiseks seoses hindade tõusuga;
25 679 eurot	SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse projekti „Tartu linna strateegilise mürakaardi kaasajastamise“ kuludeks;
810 eurot	puude hoolduseks.

4. Elamu- ja kommunaalmajanduse valdkonnas 109 538 eurot, sealhulgas enne lisaelarvet võeti kasutusele **23 300** eurot eelmisel aastal kasutamata vahendeid. Kokku sai loa enne lisaelarvet **35 088** eurot. Lisaelarvega planeeritakse:

86 238 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

57 000 eurot	eluruumide hooldusteenuse vahendamisest kuludeks;
--------------	---

11 788 eurot	tänavavalgustuse remonttöödeks;
10 100 eurot	tühjade eluruumide elektri-, prügi- ja hoolduskuludeks;
4500 eurot	Kalmistule uue murutraktori soetamiseks;
1500 eurot	Anne Sauna koristushanke hinnatõusuks;
1350 eurot	Raadi kalmistule välikäimla rentimiseks.

23 300 eurot eelmise aasta kasutamata vahendeid võeti kasutusele projekti „Hajaasustusprogramm 2021“ raames. Vahendid antakse toetusena endise Tähtvere valla hajaasustuspunktides peredele paremate elutingimuste tagamiseks.

5. Tervishoiu valdkonnas -35 000 eurot. Sotsiaal- ja tervishoiu osakond teeb lisaeelarvega ümberpaigutuse hooldus- ja taastusravihaiglate teenustest muu sotsiaalse kaitse alla eakate rahulolu-uuringu läbiviimiseks. Uuring on easõbraliku linna strateegia jätkutegevus.

6. Vaba aja ja kultuuri valdkonnas 148 847 eurot. Enne lisaeelarvet on loa saanud **6400** eurot. Lisaeelarvega kavandatakse:

122 743 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

43 913 eurot	Mänguasjamuuseumi omatulude tõusu arvelt majandamiskuludeks;
29 400 eurot	toetusteks, sh 15 000 eurot Bernanrd Kangro kuueosalise romaanisarjale ning 5000 eurot Silver Vahtre raamatu „Tartu Kollaažid“ väljaandmise toetamiseks. 6400 eurot makstakse toetusena Ukraina sõjapõgenikega seotud kuludeks Jalgpalliklubi Tammekale, Yess Spordiklubile, Sõudmise- ja Aerutamisklubile Tartu ning võimlemisklubile Janika. 3000 eurot kavandatakse lisaeelarvega vahendeid mobiilsustoetusteks;
18 830 eurot	Tartu Spordi soojusenergia kulude tõusu katteks;
15 000 eurot	kultuuriosakonnale ürituste korraldamiseks;
12 600 eurot	sotsiaalosakonna haldusalast kultuuriosakonnale üle läinud Lastepäevakeskuse kuludeks, millest 6192 eurot kommunaalkuludeks, 2000 eurot toitlustuskuludeks ning 4408 eurot personalikuludeks;
3000 eurot	2023. a spordiprojektide hindamiskomisjoni töö tasustamiseks.

26 104 eurot ümberpaigutusi, millest:

15 000 eurot	haridusvaldkonnast kultuurivaldkonda huvihariduse arengutoetuseks;
10 000 eurot	tegevusalasisene ümberpaigutus kirjanduslinna tõlketoetuse real. Esialgelt osakonnale kirjanduslinna ürituste korraldamiseks planeeritud vahendid suunatakse vahendid Kirjanduslinna meenete inkubatsiooniprogrammi koostöös SA Tartu

7000 eurot	Loomemajanduskeskusega. Projekt on valdkondade ülene ja ühendab kirjanduse ja loomemajanduse ning aitab tõsta teadlikkust Kirjanduslinnast;
	I lisaelarvega kultuuri- ja huvihariduse ühingutele suunatud meetme kommunaalkulude kallinemise leevendamine vahenditest tehakse ümberpaigutus mobiilsusprojektide toetuseks. Toetuse eesmärk on soodustada kultuuri valdkonna rahvusvahelistumist ja arengut, erialaste eesmärkide saavutamist ning uute teadmiste ja kogemuste omandamist välisriikides või nende toomist Tartusse. Mobiilsustoetuste taotlust saab esitada jooksvalt. Rahaliste vahendite lõppemise tõttu ei võeta sellel aastal enam vastu kultuuri ja spordivaldkonna taotlusi;
4104 eurot	paigutatakse kommunaalkulude kallinemise leevendamise meetmest huvihariduse tegevusalalt noortesportiga tegelevate ühingute tegevusalale.

7. Haridusvaldkonnas 3 107 247 eurot, millest enne lisaelarvet on loa saanud **243 338 eurot**.
Lisaeelarvega kavandatakse:

3 133 351 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

154 094 eurot riigi vahenditest, sealhulgas:

93 459 eurot	Haridus- ja Teadusministeeriumi Ukraina sõjapõgenike koolitamise toetusest tehtud kulude taastamine. Vahendid jagunevad 2126 eurot huvihariduse õppetöö lisakulude hüvitamiseks (Muusikakoolid, Laste Kunstikool, erahuvikoolid), 103 094 eurot haridusosakonna ja allasutuste täiendavateks tööjõukuludeks, 204 eurot tõlketeenusteks. 11 965 eurot vähendatakse lasteaedade toitlustuskulusid;
60 635 eurot	Haridus- ja Teadusministeeriumi eestikeelset õpet saavate õpilaste ja keelekümbelusõpilaste eesti keele õpetamise toetusest koolidele tööjõukuludeks.

1 802 887 eurot linna vahenditest, sealhulgas:

668 700 eurot	täiendavad vahendid lasteaedade ja üldhariduskoolide elektri- ja küttekuludeks;
500 000 eurot	lasteaedade ja üldhariduskoolide elektri- ja soojusenergia puhvriks;
370 900 eurot	eralasteaedade ja -hoidude toetuseks. Toetuste lisavajaduse on toonud suurem laste arv ning vabanenud kohtade kiirem täitmine võrreldes 2022. a eelnõus kavandatuga;
151 277 eurot	Miina Härma Gümnaasiumile lisanduva pinna (Näituse 13a) sisustamiskuludeks;
62 950 eurot	toitlustusteenusteks. 49 450 eurot kavandatakse toitlustushankes olevate lasteaedade tegevuskulude kasvuks ning 13 500 eurot

44 500 eurot	Taara pst. 8 asenduspinnal asuvate Ristikheina õpilaste toitlustamiskuludeks;
21 000 eurot	haridusobjektide (lasteaedade ja üldhariduskoolide) hooldus- ja koristustöödeks;
16 610 eurot	Miina Härma Gümnaasiumile lisanduva pinna (Näituse 13a) rendikulu august – detsember;
9000 eurot	eripedagoogide (2,7 kohta) ja tugiisikute (1 koht) tööjõukuludeks.
7750 eurot	Ametikohad luuakse alates 01.09.2022;
5200 eurot	koolidele projekti KLAPP raames matkade korraldamiseks; õppevahenditeks, sealhulgas 5750 eurot Tartu Lasteaeda Piilupesa äsja remonditud tegevustuppa LED-puutetahvel ning 2000 eurot Tähtvere HEV rühmale õppevahenditeks;
-55 000 eurot	Kivikese hoiu tegevuskuludeks. Life Harmony lastehoid, aadressil Kompanii 1c, teatas sulgemisest, linn otsustas edasise teenuse osutamise korraldada Tartu Lasteaia Kivike munitsipaalhoiuna;
	Ploomikese lasteaia tegevuskulude jääk peale asutuse sulgemist 31.07.2022.

147 210 eurot allasutuste omatuludest, millest kõik suunatud Tartu Rakendusliku Kolledži kuludeks. Kolledži omatulude arvelt kavandatakse:

68 000 eurot	elektri- ja kütteenergia kallinemiseks;
40 000 eurot	tootmiskuludeks;
25 000 eurot	muu erivarustuseks ja -materjalideks;
11 710 eurot	õppevahenditeks;
2500 eurot	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kuludeks.

1 029 160 eurot projektide vahenditest. Suuremad projektid on välja toodud peatükis „Tulud“. Lisaeelarvega kavandatakse:

939 916 eurot	Tartu Rakendusliku Kolledži projektide kuludeks. Projektide kulud jaotuvad: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 107 564 eurot vajaduspõhiseks õppetoetuseks ning stipendiumiteks; ▪ 69 003 eurot tegevustoetuseks; ▪ 292 156 eurot personalikuludeks; ▪ 10 319 eurot administreerimiskuludeks; ▪ 30 555 eurot lähetuskuludeks; ▪ 74 740 eurot koolituskuludeks; ▪ 70 935 eurot kommunaalkuludeks; ▪ 130 eurot sõidukuludeks; ▪ 51 606 eurot info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kuludeks; ▪ 4280 eurot inventari soetamiseks; ▪ 52 eurot toitlustuskuludeks; ▪ 217 108 eurot õppevahenditeks;
---------------	---

- 10 514 eurot ürituste korraldamiskuludeks;
- 954 eurot mitmesugusteks majandamiskuludeks.

89 244 eurot lasteaedade ja üldhariduskoolide projektide kuludeks. Kulud jaotuvad:

- 3607 eurot personalikuludeks;
- 430 eurot administreerimiskuludeks;
- 6010 eurot lähetuskuludeks;
- 8100 eurot koolituskuludeks;
- 5000 eurot info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kuludeks;
- 26 171 eurot toitlustuskuludeks;
- 2288 eurot õppevahenditeks;
- 37 638 eurot ürituste korraldamiskuludeks.

-26 104 eurot ümberpaigutusi, millest:

91 600 eurot tegevusalasisene ümberpaigutus seoses Life Harmony eralastehoiu sulgemisega erahoiule mõeldud toetusest linna avatava munitsipaalhoiu Kivike tegevuskuludeks;

-15 000 eurot haridusvaldkonnast kultuurivaldkonda huvihariduse arengutoetuseks;

-7000 eurot I lisaelarvega kultuuri- ja huvihariduse ühingutele suunatud meetme kommunaalkulude kallinemise leevendamise vahenditest tehakse ümberpaigutus mobiilsusprojektide toetuseks. Toetuse eesmärk on soodustada kultuuri valdkonna rahvusvahelistumist ja arengut, erialaste eesmärkide saavutamist ning uute teadmiste ja kogemuste omandamist välisriikides või nende toomist Tartusse. Mobiilsustoetuste taotlust saab esitada jooksvalt.

-4104 eurot paigutatakse kommunaalkulude kallinemise leevendamise meetmest huvihariduse tegevusalalt noortespordiga tegelevate ühingute tegevusalale.

8. Sotsiaalse kaitse valdkonnas 1 316 814 eurot, millest enne lisaelarvet loa saanud **40 251** eurot. Lisaelarvega kavandatakse:

1 281 184 eurot eelarvemahu suurendamisi, millest:

598 313 eurot toimetulekutoetusteks;

230 000 eurot rahvusvahelise kaitse saaja üürilepingute sõlmimiseks, sh 215 000 eurot antavateks toetusteks ning 15 000 eurot menetluskuludeks (tööjõukulud);

200 000 eurot asendus- ja järelhooldusteenusteks;

155 750 eurot energiahinna tõusu leevendusmeetme kuludeks, sh 140 000 eurot antavateks toetusteks ning 15 750 eurot menetluskuludeks (personalikulud);

57 500 eurot	projektide kuludeks, sh 21 500 eurot TAI projekt „Vanemluskoolituse „Imelised aastad“ põhi- ja jätkuprogramm 2022“ koolitusteenusteks ning 36 000 eurot SKA projekti „Puuetega inimeste eluaseme kohandamine III voor“ raames antavateks toetusteks;
40 251 eurot	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulude taastamiseks. Vahendid jagunevad 12 606 eurot tööjõukulud (nõustamine); 11 019 eurot pagulaskeskuse valvekulud, 10 034 eurot majutus VOCOs, 3104 eurot bussikaardid, 2759 eurot ravimid, 309 eurot teavitusüritus ning 420 eurot pagulaskeskuse koristuskulud.

35 000 eurot ümberpaigutusteks, millest:

35 000 eurot	ümberpaigutus tervishoiu valdkonnast eakate rahulolu-uuringuks;
28 000 eurot	valdkonnasisene ümberpaigutus asendus- ja järelhoolduse täiendavateks vahenditeks;
5000 eurot	valdkonnasisene ümberpaigutus toidu kojuveo teenuse kulude katmiseks.

Investeeringustegevuse kulud

Investeeringustegevuse eelarvemahtu suurendatakse kokku **1 109 544** eurot, millest on kasutusse võetud **148 940** eurot KOFS § 26 alusel. Investeeringustegevuse eelarvet muudetakse valdkondade ja objektide lõikes vastavalt lisale 4.

Muutused valdkonniti on järgmised:

1. Üldised valitsussektori teenuste valdkonnas 262 351 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisa-eelarve	Täpsustatud eelarve
Laenu- ja võlakirjade intressid	637 967	156 351	794 318
Raekoja renoveerimine	100 000	46 000	146 000
Dokumendihaldussüsteem (IT tarkvara arendused)	949 795	60 000	1 009 795

156 351 eurot	euribori tõusust tingitult suurendatakse laenu ja võlakirjade intresskulude vahendeid;
46 000 eurot	raekoja renoveerimiseks, sh 36 000 eurot volikogu nõupidamise ruumi sisustamiseks ning 10 000 eurot raekoja fassaadi remondi projekteerimiseks;
60 000 eurot	uue dokumendihaldussüsteemi veebiliidese piloteerimise lepingu sõlmimiseks (kasutatakse linnavalitsuses ja allasutustes).

2. Avaliku korra valdkonnas 75 000 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
Toetus Tartu Priitahtlike Pritsumeeste Seltsile	0	75 000	75 000

75 000 eurot Tartu Priitahtlike Pritsumeeste Selts annetas 2 vana maastikukõlblikku tuletõrjeautot Ukrainasse. Linn kavandab toetust seltsile uue pumbasüsteemi soetamiseks.

3. Majanduse valdkonnas -279 749 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
Rahinge Kergliiklustee ehitus MKM toetus	550 000	-550 000	0
Hipodroomi jalgte	130 000	35 000	165 000
Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala	2 500 000	108 894	2 608 894
Puiestee tn rekonstrueerimine lõigus Narva mnt-Roosi	267 000	110 000	377 000
Ülekatted, pindamised, koostööprojektid	2 000 000	-145 000	1 855 000
Jalgrattad ning jalgratta dokid Kambja valda	600 000	143 940	743 940
Toetus Loomemajanduskeskusele poe avamiskuludeks	0	21 869	21 869
Hoonete lammutuskulud põhitegevuskuludesse	57 200	-57 200	0
Pepleri 4 ventilatsioonitööd	66 000	5 000	71 000
Raekoja purskkaevu tehnovõrgu projekteerimine	0	30 000	30 000
Tartu 2024 paviljoni eskiisprojekt	0	17 748	17 748

-550 000 eurot väheneb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi toetus Rahinge kergliiklusteede ehitamiseks, seetõttu vähendatakse ka objekti kulusid. Ministerium maksab toetuse osa otse töövõtjale;

-145 000 eurot vähendatakse teede ülekatete vahendeid. Vabanenud vahendid suunatakse Puiestee tn rekonstrueerimiseks ning Hipodroomi tn. jalgte ehituse lõpetamiseks;

-57 200 eurot Kredex toetuse arvelt tehtavate lammutuskulude ümberpaigutus investeerimistegevusest põhitegevuskuludesse;

5000 eurot kavandatakse täiendavaid vahendeid Pepleri 4 ventilatsioonitööde kallinemiseks katteks;

17 748 eurot paigutatakse Tartu 2024 paviljoni eskiisprojekti koostamiseks Tartu 2024 paviljoni arhitektuurivõistluse preemiatest;

21 869 eurot toetus Loomemajanduskeskuse poe „Loomekas“ avamiseks;

30 000 eurot Raekoja purskkaevu tehnovõrgu projekteerimiseks;

35 000 eurot Hipodroomi tn jalgte renoveerimise maksumuseks on eelarves 130 000 eurot. Objekti kallinemise katteks on täiendavalt vaja 35 000 eurot;

108 894 eurot	Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala kallinemine;
110 000 eurot	Puiestee tn riigihankelepingu kallinemine;
143 940 eurot	Kambja Vallavalitsusega sõlmitud lepingu alusel 3 infoposti, 60 doki ja 39 ratta soetamiseks Ülenurme, Tõrvandisse ja Külitsele.

Enne lisaeelarvet on loa saanud (143 940 eurot) toetuse arvelt tehtavad väljaminekud Tõrvandis, Ülenurmes ja Külitsel rattaringluse rajamiseks.

4. Elamu- ja kommunaalmajanduse valdkonnas 150 000 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
Linnale kuuluvate korterite ja elamute remont	421 900	100 000	521 900
Annemõisa 12 hoone projekteerimistööde kallinemine	30 000	50 000	80 000
Raadi kalmistu teede sillutamine	30 000	30 000	60 000
Sõjaväe kalmistu rekonstrueerimine	30 000	-30 000	0

100 000 eurot	linnale kuuluvate korterite ja elamute remont. Sel aastal planeeritakse renoveerida kolm 1-toalist ja kaks 2-toalist korterit;
50 000 eurot	Annemõisa 12 hoone projekteerimiseks korraldatud riigihanke maksumus kallim kui hetkel eelarves kavandatud;
30 000 eurot	Raadi kalmistu teede sillutamise objekti lõpetamiseks vajalike vahendite jaoks tehakse ümberpaigutus sõjaväe kalmistu rekonstrueerimise objektilt;
-30 000 eurot	käesoleval aastal sõjaväe kalmistut ei renoveerita, kuna veevõtuvarustuse juurde puudub juurdepääs.

5. Vaba aja ja kultuuri valdkonnas 406 054 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
KGB kongide muuseum	0	60 000	60 000
Vabastajate monumendi remonditööd	0	18 000	18 000
Tähtvere Puhkeparki lasketiiru rajamine	0	20 000	20 000
Tähtvere Puhkeparki väljõusaali rajamine	0	80 000	80 000
Tamme Staadioni uus korvpallikonstruktsioon	0	11 142	11 142
Tähtvere Puhkeparki Pumptrack	200 000	100 000	300 000
Toetus Vooremäe Tervisespordikeskuse teenindushoone ehitamiseks	0	50 000	50 000
A Le Coq spordihoone saalide valgustus	160 000	-14 000	146 000
Evakuatsioonipunkti (Ihaste tee 7) generaatorid	0	66 912	66 912
Veski Spordibaasi katla vahetus	0	14 000	14 000

100 000 eurot	kavandatakse Tähtvere Spordipargi pumtracki kallinemise katteks;
100 000 eurot	Embach Ehitus OÜ-lt saadud vahendid suunatakse Tähtvere Spordiparki lasketiiru ja väljõusaali rajamiseks;
66 912 eurot	Siseministeeriumi kohalike omavalitsuste kriisitoetuse arvelt linna suurimasse evakuatsioonipunkti (Ihaste tee 7) elektrigeneraatorite soetamine.
60 000 eurot	KGB kongide muusemi renoveerimiseks, sh 40 000 eurot muusemi õppeklassi ja piletimüügiruumi ventilatsiooni ehitamiseks, 7000 eurot vundamendi läbijooksude sulgemiseks ning 13 000 eurot viimistlusremont ning uputuse tagajärgede likvideerimine;
50 000 eurot	kavandatakse toetus Kastre Vallavalitsusele Vooremäe Tervisespordikeskuse teenindushoone rajamiseks;
18 000 eurot	Raadi sõjaväe kalmistul asuva Vabastajate monumendi remonditöödeks;
14 000 eurot	Veski Spordibaasi amortiseerunud katla vahetamiseks. Ümberpaigutus A. Le Coqi spordihoone saalide valgustuse vahenditest;
11 142 eurot	Tamme Staadionile uueks korvpallikonstruktsiooniks;
-14 000 eurot	A. Le Coq spordihoone saalide valgustuse vahetamisest rahaline jääk Veski Spordibaasile.

6. Hariduse valdkonnas 475 800 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
Karlova Kooli (Salme 1a) ehitustööde kallinemine	5 235 000	220 000	5 455 000
Hansa/Descartes'i kooli rekonstrueerimise eskiislahendus	40 000	-19 200	20 800
Veeriku Kooli renoveerimise projekteerimine	100 000	-70 000	30 000
A.Puškini (Uus 54) garderoob remont	37 282	50 000	87 282
Karlova Kooli (Salme 1a) spordiväljaku parendustööd	200 000	210 000	410 000
Kopli 1 õppehoone B korpuse ATS keskuse vahetus	0	10 000	10 000
Haridusobjektide projekteerimised, territooriumide korrashoid, ettekirjutused	450 000	40 000	490 000
Näituse 13a esialgsed investeeringud	0	30 000	30 000
Kroonuaia Kool	0	5 000	5 000

220 000 eurot	suunatakse Karlova Kooli (Salme 1a) ehitustööde kallinemise katteks;
210 000 eurot	kavandatakse täiendavaid vahendeid Karlova Kooli spordiväljaku rajamiseks projekti tervikmahuks. Lisaks street workout alale ja korvpalliplatsile rajatakse loodusliku muruga palliväljak, jooksurajad, kaugushüpe ja piirdeaed;
50 000 eurot	Aleksander Puškini Kooli garderoobi renoveerimiseks;
40 000 eurot	elektripaigaldiste nõuetekohasuse tagamiseks Hansa Koolis, Maarja Koolis ning Tartu Lasteaias Meelespea;
30 000 eurot	Miina Härma Gümnaasiumile lisa õppepinna kasutusele võtmisega (Näituse 13a) seonduvad esialgsed investeeringud;
10 000 eurot	Kopli 1 õppehoone B korpuse rikkeline ATS keskuse vahetus;
5000 eurot	Kroonuaia Kooli objekti kuludeks saadud vahendid leppetrahvi arvelt;
-19 200 eurot	vähendatakse vahendeid Hansa Kooli ja Descartes'i Kooli rekonstrueerimise eskiislahenduse investeeringust. Ruumimahuanalüüs on tehtud;
-70 000 eurot	vähendatakse Veeriku Kooli renoveerimise projekti tellimise vahendeid, kuna sel aastal projekteerimishanget ei korraldata.

Enne lisaeelarvet on loa saanud (5000 eurot) leppetrahvi arvelt Kroonuaia Kooli objekti kulude suurendamine.

7. Sotsiaalse kaitse valdkonnas 20 000 eurot:

Objekti nimetus	Esialgne eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
Kaunase pst 22 piirkonnakeskuse projekteerimine	0	20 000	20 000

20 000 eurot kavandatakse linnavarade eelarvesse linna sotsiaal- ja tervishoiuosakonnale piirkonnakeskuse loomiseks. Eelarveliste vahenditega kavandatakse Kaunase pst 22 projekteerimist.